

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia
Odbor ochrany ovzdušia

Podľa rozdeľovníka

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
7369/2024-3.3
13021/2024

Vybavuje/kontakt
Mgr. Vilkovský / 2664

Bratislava
19.02.2024

Vec Upozornenie na povinnosť samospráv informovať verejnosť o smogovej situácii

Vážený pán primátor/starosta, predseda samosprávneho kraja,

dňa 1. júla 2023 vstúpil do účinnosti nový zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“). Zákon okrem iných ustanovení rieši aj informovanie verejnosti a výstrahu obyvateľstva pri mimoriadnych situáciách súvisiacich so zhoršením kvality ovzdušia – smogových situáciách. Na tento účel slúži **smogový varovný systém**, ktorý prevádzkuje poverená organizácia - Slovenský hydrometeorologický ústav (ďalej len „SHMÚ“). Pri identifikovaní smogovej situácie podľa aktuálneho stavu do 4 hodín vydá

1. upozornenie na vznik smogovej situácie,
2. výstrahu pred závažnou smogovou situáciou,
3. upozornenie na pretrvávanie smogovej situácie,
4. upozornenie na pretrvávanie závažnej smogovej situácie,
5. oznámenie o zrušení výstrahy pred závažnou smogovou situáciou alebo
6. oznámenie o pominutí smogovej situácie,

a podľa § 12 ods. 6 písm. b) zákona bezodkladne o týchto situáciách informuje

1. **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, ktoré **prostredníctvom informačného systému civilnej ochrany** vyrozumie okresné úrady v sídle kraja, okresné úrady, **samosprávne kraje, obce**, ktoré môžu byť dotknuté oznámením alebo výstrahou, úrad verejného zdravotníctva, príslušné regionálne úrady verejného zdravotníctva,
2. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky,
3. Slovenskú inšpekciu životného prostredia,
4. verejnoprávne médiá a
5. verejnosť prostredníctvom svojho webového sídla.

Podľa ustanovenia § 12 ods. 9 zákona, **dotknutá obec a samosprávny kraj** má povinnosť informovať verejnosť o vzniknutej smogovej situácii **bezodkladne**, najneskôr však **do šiestich hodín od doručenia informácie o smogovej situácii zo systému civilnej ochrany**. **Obec a samosprávny kraj sú povinné zverejniť informáciu v nezmenenom znení, vrátane priloženého odporúčania na ochranu**

zdravia ľudí, spôsobom v mieste obvyklým, najmä v miestnej tlači, miestnom rozhlase alebo televízii a na svojom webovom sídle.

V prípade, ak si **obec alebo samosprávny kraj** nespĺní ustanovenú povinnosť, teda informovať bezodkladne verejnosť o vzniknutej smogovej situácii vo svojom územnom obvode, okresný úrad v sídle kraja im môže, ako osobe zodpovednej za informovanie verejnosti počas smogovej situácie, v rámci správneho konania podľa § 55 ods. 12 zákona uložiť pokutu od 100 eur do 1 000 eur.

Dávame do pozornosti, že informácie o kvalite ovzdušia sú zverejňované na webových sídlach SHMÚ a Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky:

- Informácie smogového varovného systému
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_varovny_system
- Aktuálny stav kvality ovzdušia
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_mapy
- Index kvality ovzdušia
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_iko
- Ročné správy o kvalite ovzdušia v SR
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_roc_s
- Vplyvy znečistenia ovzdušia na verejné zdravie obyvateľstva – Príloha č. 4
<https://www.minzp.sk/ovzdusie/ochrana-ovzdusia/kvalita-ovzdusia/riadenie-kvality-ovzdusia/>

Bližšie informácie o kvalite ovzdušia a vplyvoch na zdravie sú taktiež dostupné:

- Príručka o kvalite ovzdušia
<https://old.enviroportal.sk/uploads/files/ovzdusie/okresne%20urady/kvalita-ovzdusia.pdf>
- Projekt LIFE IP - Zlepšenie kvality ovzdušia
www.populair.sk

Slovenská republika dlhodobo čelí zhoršenej kvalite ovzdušia a to najmä v dôsledku lokálnych kúrenísk. V tejto súvislosti bola v júni 2021 voči Slovenskej republike podaná žaloba za nespĺnenie povinnosti, ktoré jej vyplývajú zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES z 21. mája 2008 o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe a vo februári 2023 Súdny dvor Európskej Únie v tejto veci vydal rozsudok za systematické a pretrvávajúce prekračovanie limitných hodnôt kvality ovzdušia a neprijatie dostatočných opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia v čo najkratšom čase.

Keďže čisté ovzdušie tvorí jeden z aspektov zdravého a čistého životného prostredia, o to viac je potrebnejšie informovanie obyvateľstva v obciach o prípadných smogových situáciách a tiež o odporúčaníach na ochranu zdravia. Informovanie verejnosti taktiež prispieva k zvyšovaniu povedomia o kvalite ovzdušia.

S pozdravom

Ing. Zuzana Kocunová
riaditeľka odboru